

POLJE Z NARCISAMI NA GOLICI, V OZADJU TRIGLAV

(FOTO FR. PAVLIN, JESENICE)

Naši ameriški rojaki v domovini

Kakor smo poročali že v zadnji številki, je prispelo 26. in 29. t. m. v domovino okroglo 100 naših ameriških rojakov, organiziranih v K. S. K. Jednoti in Baragovi Zvezi. Vozili so se z ogromno ladjo »Berengarija«, last Cunardove družbe. Spotoma so obiskali grob Male sv. Terezike, na domačih tleh so pa doživeli povsod iskren in prisrčen bratski sprejem. V domovini ostanejo naši ameriški rojaki 2-3 mesece in se udeležijo velikih Baragovih slavnosti na Brezjah, dne 26. t. m.

Rev. Francišek S. Šušteršič, nekdanji župnik slovenske cerkve sv. Jožefa v Jolietu (Ill., Amerika) in ustanovitelj »Kranjske Slovenske katol. Jednote«, ki je priredila sedanjí veliki izlet ameriških rojakov v domovino. Pokopan je Šušteršič na Viču pri Ljubljani in izletniki so obiskali tudi njegov grob.

Lep sprejem naših ameriških rojakov na kolodvoru. Sprejema so se udeležile mnogoštevilne organizacije, zastopniki oblasti in zavodov ter velike ljudske množice.

Na desni: Sprevod izseljencev z godbo in zastavami se pomika po Stritarjevi ulici v Ljubljani.

Spodaj: Odbor Kranjske slov. kat. Jednote, ki je pripeljal dne 29. p. m. veliko skupino naših izseljencev na obisk v domovino. Od leve na desno stoje: tajnik Zalar, duh, vodja župnik Plevnik, zastavonoša, predsednik Opeka in podpredsednik Grm.

Spodaj: Novi ljubljanski tramvaj je končno stekel. Tramvaj je bil zadnja leta za Ljubljano že prava sramota, saj se od svoje leu ni izpremenilo pri njeni drugoti, kot da so postali vozovi bolj razbiti. Lansko jesen so končno vendarle začeli graditi še progi v Šiško in na Vič. 14. sta se naj dovršeni in sta bili 27. p. m. slovesno blagoslovljeni in 28. dni svojemu namenu. Za prihodnja leta ima tramvajsko vodstvo program, še velik in lep gradbeni program, le žal, da nocoj graditi posameznih novih prog v istem redu, kot so potrebne (k. Sv. Križa, v odcepku na Ježico je n. pr. mnogo nujnejša kot v St. Vidu). Spodnja slika nam kaže odhod prvih tramvajev na Vič.

Na levi: dr. Vaclav Babinski, poslanik bratske poljske republike na našem dvoru, ki je te dni zapustil svoje mesto. V Belgradu je užival veliko simpatije pri vseh

Lovska soba v eni izmed starih ljubljanskih gostilen. Na desni: Makolski fantje se vračajo od nabora, veseli in vriskaje, a popolnoma trezni, kar jim je le v čast. Avtobus je drvel z njimi mimo vseh gostilen. Spodaj: Delavska godba iz Trbovelj (ust. leta 1903.), znana in priznana daleč po vsem okolišju; v sredini njen kapelnik A. Iludariu.

Spodaj: Pozdrave »Ilustr. Slovincu« iz Aleksandrije v Egiptu pošilja rodbina g. Fr. Zajca, doma iz Verja pri Medvodah. Navedeni se je izselil v Egipt leta 1910, in je dobil tam službo strojevodje v veliki papirnici, danes je pa že obratovodja. Slikati se je dala rodbina pred kratkim ob priliki sv. birme in sv. obhajila najstarejše hčerke Marije. Zajčevi so že dolgoletni naši naročniki.

Na desni: Dve pristni gorenjski lovski korenini, Fr. Cvenkel iz Perarčice in Jože Mubja iz Leš.

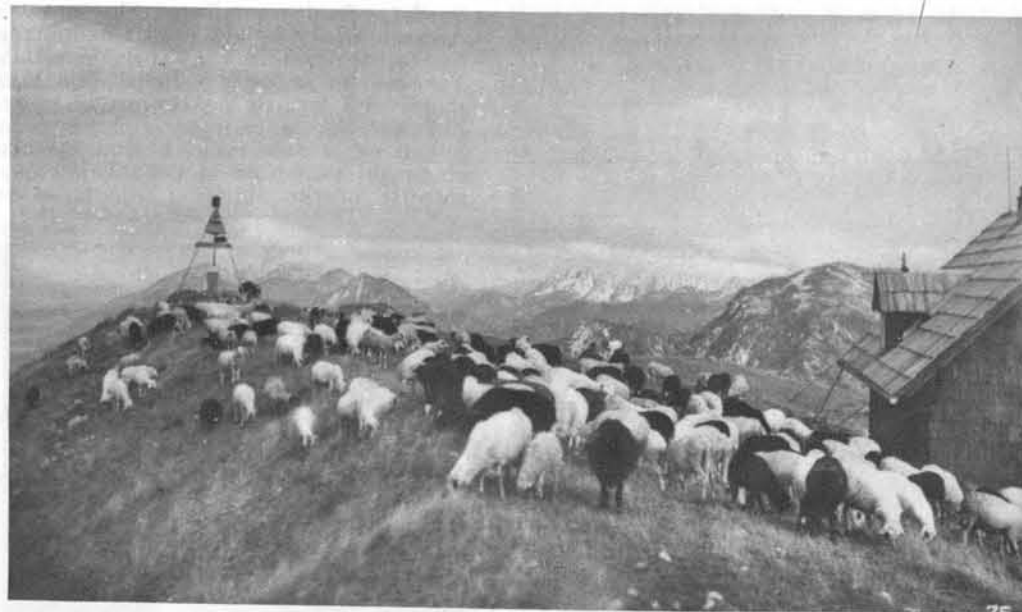

Spodaj: Naši bodoči združni delavci: absolventje letošnje ljubljanske združne šole s svojim ravnateljem Gogalo in razrednikom Kraljem v sredini.

Gorjanska dekleta, ki so obiskovala letos tamošnjo gospodinjsko nadaljevalno šolo in privedila ob zaključku lepo uspelo razstavo.

Čreda ovac na vrhu Golice. (Foto Pavlin.)

Spodaj: Kadilnikova koča na Golici.

Vesela družba v Karavankah.

Polje z volovskimi očesi v Karavankah.

Na desni: Spodnja koča na Golici.

Po greben Karavank

Pogled s Kala nad Tržičem na Storžič. (Foto J. Skerlep)

Karavanke so z malimi izjemami zelo krotke gore. Zato pohajajo nanje jako radi turisti, ki se na nadelanih potih navzlic klinom in žicam ne počutijo dobro. Mislim pa, da pravi alpinist tudi v Karavankah najde vsega v obilni meri, kar išče v planinah.

Biser Karavank je Golica s svojimi slavimi narcisami. Takole krog binkošti jih je toliko na njenih pobočjih, da se od daleč vidi, kakor da jo je sneg zapadel. Narcisa ne spada med zavarovane cvetice. Ako bi se dala s trgnjem iztrebiti, bi bila Golica že davno brez njih, toliko jih znosijo izletniki, zlasti pa majniške izletnice v Ljubljano. Toda narcisam to pustošenje ne škoduje. Imajo pač korenine — kakor grunt — do pekla.

Peljal sem nekoč četrtošolke na Golico. Ker sem jim rekel, da si bodo šele na povratku smele natrgati narcis, smo bili kaj hitro na vrhu pri Kadilnikovi koči. Za res lep in poučen pogled na Triglavsko pogorje in na Koroško se niso dosti zmenile. Rinile so naravnost v kočo, posrebale hitro vsaka svoj čaj in jo zopet ucvrle nazaj navzdol. Ustavili smo se šele na narcisnem polju, ki so si ga gor grede zapomnile. Jaz sem sedel na z mahom porasel štor in jih — pasel. Prej niso nehale, da ni bilo nobene narcise več videti. Sleherina je odnesla s seboj velik snop narcis, kakor za steljo, čeprav vse skupaj niso premogle niti koze.

Večerni vlak, s katerim smo se vračali, je bil ves poln same šolske mladeži obojega spola. Na vsaki postaji so hodili dijaki — bili so menda realci — pred naše vozove in prosili narcis. V Kranju je pa nek posebno podjeten fant naenkrat zaklical: »Gori, gori!»

»Kje, kje?« završalo je skozi okna.

»Tukaj!« je dejal fant in se udaril po levi strani junaških prs.

»To je pa treba hitro pogasiti«, je vzkliknila Kunčeva Mija in ga polila postrežljivo z vodo. Potem smo imeli do Ljubljane mir. Fantom se je pač za malo zdela, da je Mija na tak način pogasila plamen v dijakovem srcu.

Begunjščica (J. Skerlep)

Zelo lepa, čeprav v juliju in avgustu nekoliko vroča in zaradi pomanjkanja vode suha, je tura z Golice po grebenih na Stol in v Prešernovo kočo. Ako drugo jutro zgodaj vstanemo, da smo še za časa na Završnici, se lahko na drugi strani pospnemo na Begunjščico. Razgled sicer ni posebno znamenit, zato pa najde ljubitelj planinskih cvetk marsikatero redkost na njenem zelenem pobočju. Trganje cvetic pa ni popolnoma brez nevarnosti, ker so tla na nekaterih mestih zelo strma. Tako se je na primer pred leti celo nek kosec pri košnji smrtno ponesrečil. Ker je kosil brez derez, mu je na gladki travi vzelo noge, in ni se mogel več ustaviti. Nekaj časa je dričal po zelenih tleh, nato je pa zletel čez precejšen prag v globoko grapo, kjer je mrtev obležal.

Najizrazitejši vrh v Karavankah je ponosni Storžič. Sicer zaostaja v višini za nekaterimi drugimi vrhovi; po vitki obliki pa prekaša vse druge bližnje in daljne sosede. Ima pa bolj malo obiskovalcev. Aljaž je hodil gor na lov. Nekoliko pod vrhom je ustrelil svojega prvega in — edinega kozla. Njegovo glavo je imel v spalnici nad vrati nagačeno. Rad se je z njim pohvalil.

»Gamza sem samo enega ustrelil.« je dejal pri neki priliki. »Seveda drugačnih kozlov sem pa veliko postreljal, samo ne dajo se nagatiti.«

Tura na Storžič je prav lepa in razgled še precej obsežen. Kdor rad pleza, najde tudi tu »severno steno« in lahko trenira na njej, preden se loti triglavske.

Na skrajnem vzhodu zaključuje Karavanke široka Košuta. Vanjo prihajajo zlasti radi Tržičani, turisti in lovci. Ker na prisojnih krajih sneg kmalu skopni, so nekateri obronki Košute kakor na primer Veliki vrh že kmalu spomladi pristopni tudi brez smučí. Za točno postrežbo skrbi znana koča na Kofcah. Ob debelem snegu vedna puščajo tod daleč na okoli neumorni smučarji svoje sledove. J. Mlakar.

Prešernova koča na Stolu, pod njo na levi Bled. (Foto J. Kunaver.)

Spodaj: Pogled na Stol in Vrtačo (v sredini) z Vel. vrha Košute.

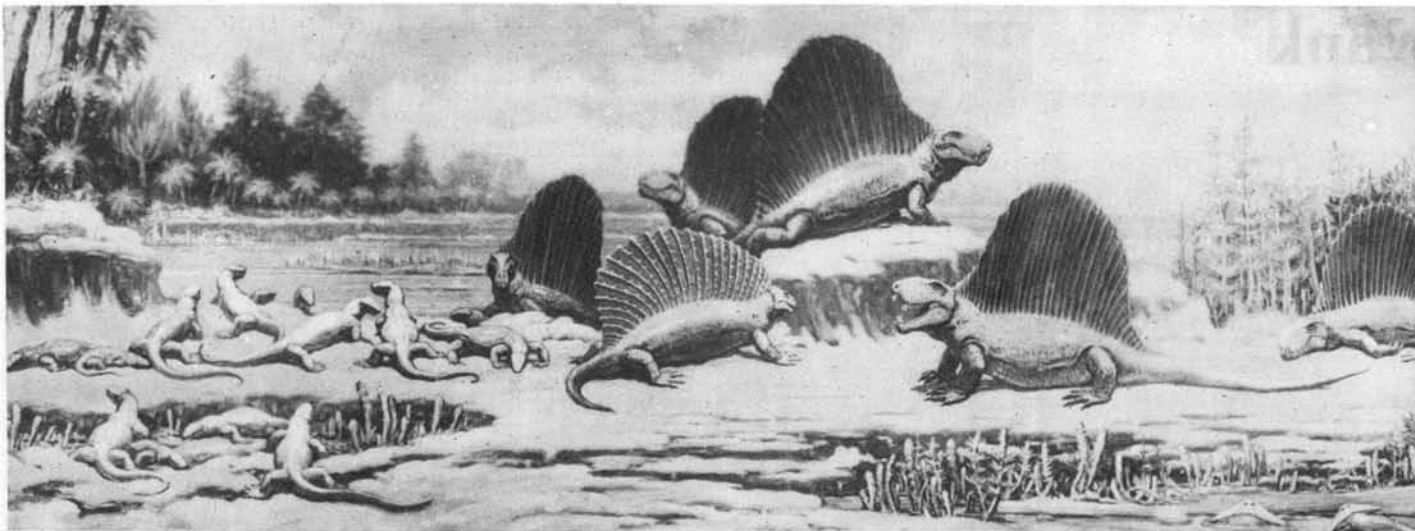
Rž in Rjavina v meglenem morju (Premru)

Polje z narcisami pod Golico (Foto Pavlin.)

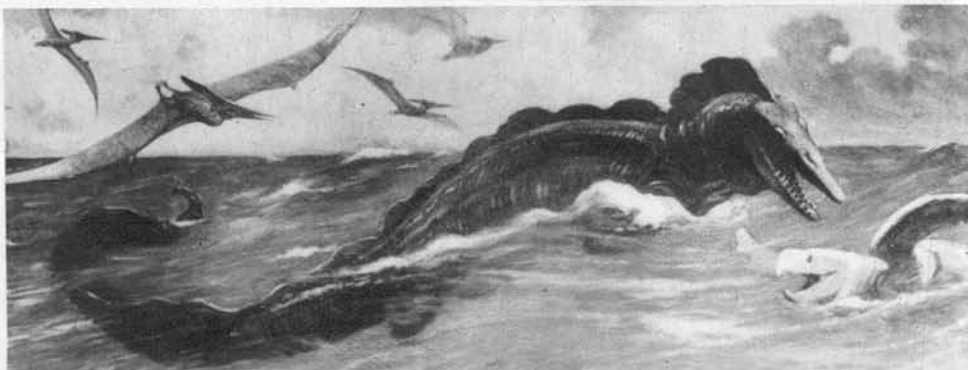
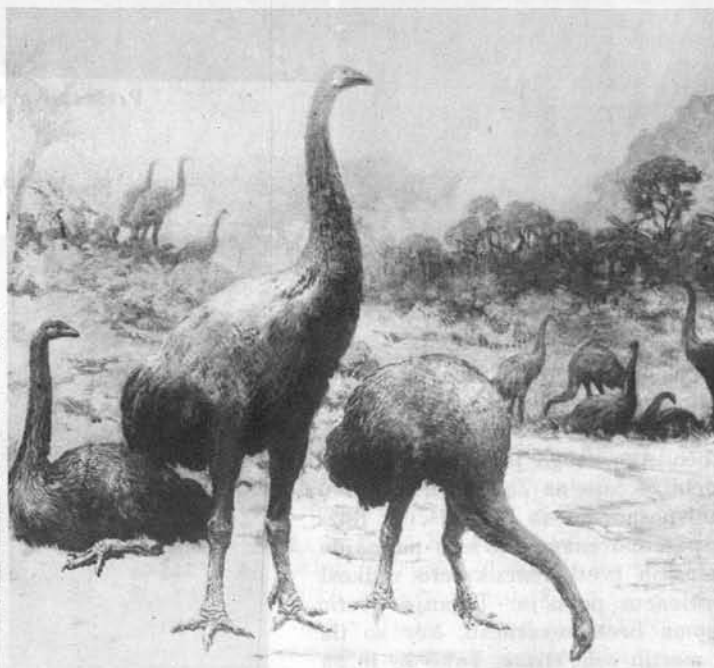

Na levi: Storžiška tura po severni strani. (Šmuc.)

Predpotopno živalstvo

Predavnimi stotisoči, da, morda celo milijoni let so živele na zemlji čudne in ogromne živali, katerih ostanke so naši učenjaki že po mnogih krajih. Iz teh ostankov so si naredili tudi približno sliko njih pošastnih zunanosti. Zgornja slika nam kaže praplezavce, podobne kuščarjem, ki so pa jedli mesno hrano; v sredini slike je pa t. zv. *naosaurus*, ki je jedel rastlinsko hrano. — Spodnja slika nam kaže prednike naših konj, ki pa niso presegali velikosti večjih psov in so imeli še trodelna kopita.

Ogromni predpotopni noji.
Na levi: *Mosasaur*, nekaj povodni kuščar ogromne velikosti, preganja želvo. V zraku je videti letéče plazavce, tako zvane pterofaktilase.

Spodaj: *Mastodoni*, nekaki predpotopni sloni, ki so živeli ponekod v Severni Ameriki. Največ ostankov teh predpotopnih velikanov in pošasti je zbranih v znamenitem prirodopisnem Field muzeju v Chicagi v Ameriki.

Nizozemska kraljica Wilhelmina v Parizu

Prvi suveren, ki je obiskal novega francoskega predsednika Doumerja, je bila holandska kraljica, ki je prispela v Pariz v spremstvu svojega soroga Henrika in prestolonaslednice Juliane. Ob tej priliki so obiskali vsi tudi kolonijalno razstavo. Spodnja slika nam kaže kraljico, ko odhaja iz Elyseja in se prikloni pred zastavo častne čete.

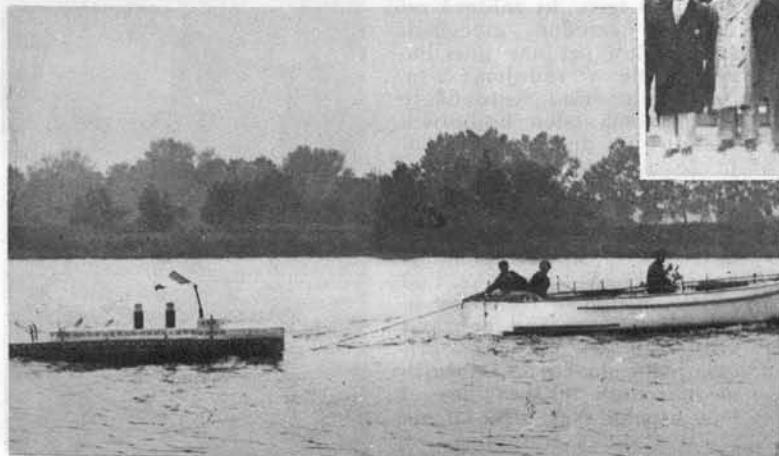
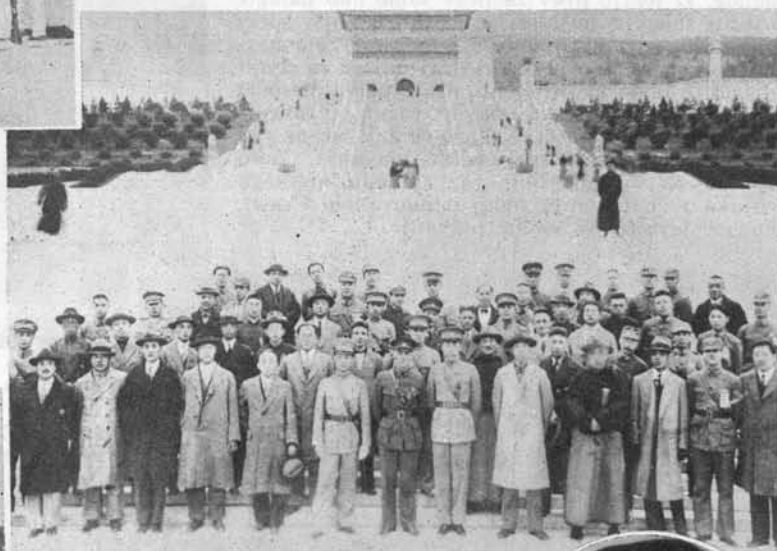
Na levi: Ameriški predsednik Hoover, ki je predlagal evropskim silam, naj dovolijo Nemčiji enoletno odgoditev reparacijskih plačil. Predlog je vzbudil po vsej Evropi ogromno pozornost in mnogi upajo, da bi utegnili sprejetje predloga ugodno vplivati na svetovno gospodarsko krizo.

Na levi: Zanimiv spomenik so odkrili pred kratkim na vojaškem vežbališču v Döberitzu (Nemčija). Posvečen je namreč ozemlju, ki ga je Nemčija izgubila v svet. vojni. Na velikem globusu so ta ozemlja vidno označena. spomenik pa nosi napis: »Deutsches Land in fremder Hand« (= Nemška zemlja v tujih rokah). Tako znajo drugi narodi neprestano opozarjati na svoja izgubljena ozemlja, čeprav je bilo v tem primeru n. pr. nemških jako malo. Kako malo in kako redko pa mislimo mi na naši srčni rani: Primorje in Koroška.

Spodaj: Grob dr. Sun Jat Sena, največjega modernega kitajskega narodnega junaka, ki je zrevolucioniral Kitajsko in ji želel vlitii evropsko kulturo in civilizacijo. Njegov grob časti kitajsko izobraženstvo še holj kot Konfucijevega in v programu vsake važnejše javne prireditve je tudi romanje na njegov grob.

Spodaj: Nepotopljivo ladjo je izumil francoski inženjer Chartrain. Če pomislimo, koliko žrtev vsako leto še vedno zahtevajo morski valovi, kljub vsemu ogromnemu napredku tehnike, moramo tako iznajdbo nazvati gotovo epohalno, če se izkaže res za praktično uporabljivo. Pred kratkim so se vršile vpriču nekaterih admiralov in zastopnikov franc. vlade poskušnje s tozadevnim modelom (glej spodaj sliko) in pravijo, da so poskušnje dobro uspele.

Na desni: Maniu, prejšnji predsednik romunske kmetijske stranke, ki hoče izstopiti iz političnega življenja v znak protesta proti čudnemu romunskemu notranjepolitičnemu razvoju

Počitnice

so v najlepšem teku. Kdor je le mogel, je šel ven na kmete, v planine, na krajše ali daljše potovanje, k morju. Uživaj, mladina, te solnčne tedne zlate prostosti, seveda dostojno, pošteno in krščansko. Zlasti potovanja po Sloveniji in po ostalih delih države ti priporočamo, da spoznaš našo ožjo in širšo domovino in naš narod. Prisluskuj njegovim klenim govorici, zgleduj se pri njegovem trdem delu, nauči se spoštovati njegove lepe običaje in spoznaj nedosežne lepote naše slovenske zemlje, da jo boš ljubila tako, kot zasluži.

Spodaj: Dijaški dom za prenočevanje in oskrbo potujočih dijakov o počitnicah, ki ga je zgradilo mladini uvidevno mesto Rintelen (Nemčija)

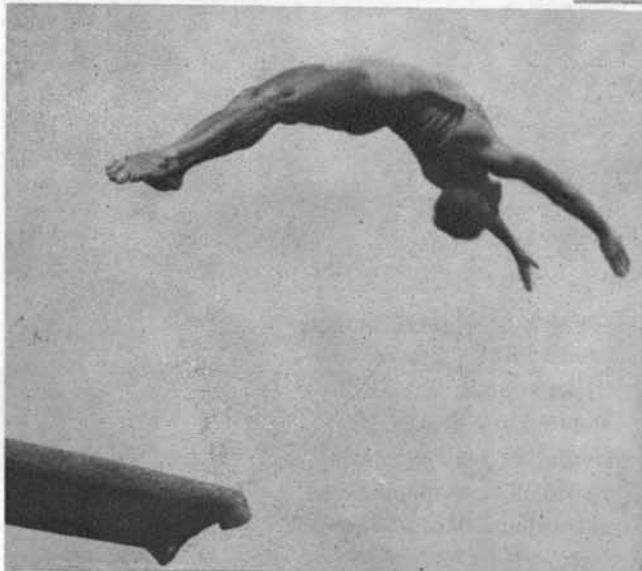

»Povodni izvožniki« so se pojavili zadnje čase ob obrežjih nemških in tudi drugih voda. V posebnih pristaniščih imajo motorne in navadne čolne ter jadrnice, ki jih moreš ravno tako najeti, kakor izvožčka na suhem. Tudi v našem Primorju bi ta novost mnogim prav dobrodošla.

Na levi: Neumesten protest. Po drugih deželah je prišel jako v navado običaj, da gredo konec tedna meščani na kmete, kjer prebijejo nedeljo pod šotori. Zaradi nerodnosti, ki so se dogajale, je taborenje na Češkem prepovedano.

Sportni vestnik

V zadnjih letih je tudi pri nas končno prodrl kopalni sport. Vse hiti ob lepih letnih dneh v vodo, kjer si utrjuje svoje zdravje proti nevarnostim zime. Kajti najboljše zdravilo je utrjeno telo. Izmed tolikih sportnih panog, ki imajo prav za prav samo eno nalogo, utrditi telo, je najlepši in najkoristnejši sport plavanje. Žal, da je toliko generacij zanemarjalo ta zdravi sport. Že prastari narodi so cenili plavanje in je ugotovljeno, da je plavalni sport najstarejši sport. Na starih vazah (François vaza iz l. 1800 pred Kr.) so videli scene, ki prikazujejo celo razne načine plavanja. Tako vidimo na že omenjeni vazi plavati sirskega vojaka v čistem stilu sedaj imenovanem Crawl. To je najhitrejši način plavanja.

Zgoraj na desni: Moment iz najlepše igre v vodi water polo. To igro, ki zahteva od igralcev izredne gibčnosti, smo pričeli pri nas pravilno gojiti šele v zadnjem času. Na levi in desni: Kordelič je brez dvoma eden najboljših skakalcev v državi. Tekmoval je že na mednarodnih tekmah, kjer pa radi ostre mednarodne konkurence ni dosegel nobenih pravih uspehov. Pozna se mu pomanjkanje tekmovalne rutine. Pod vodstvom dobrih trenerjev je pa Kordelič močno popravil svoje skoke. Zato lahko pričakujemo, da bo na letošnjih mednarodnih tekmah dosegel lepe uspehe. Naši sliko kažeta dva skoka Kordeliča.

